

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prácticas clínicas I

Materia	Prácticas clínicas I			
Código	P51G140V01208			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Pontevedra) Dpto. Externo			
Coordinador/a	Fernández Soengas, Rosa			
Profesorado	Diéguez Montes, M ^a Paz Fernández Méndez, Felipe Fernández Soengas, Rosa Hermo Gonzalo, M ^a Teresa			
Correo-e	rsoengas@uvigo.es			
Web	http://www.enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Esta materia facilita a integración da metodoloxía enfermera na práctica preprofesional, como método que permita identificar os fenómenos enfermeiros, establecer xuízos clínicos, planificar, aplicar e avaliar coidados. A planificación de ditos coidados ten como base a valoración integral da persoa, os diagnósticos de enfermaría e as intervencións necesarias para tratar ditos diagnósticos ou para abordar procedementos, tratamentos ou técnicas básicas de coidados.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
A2	Coñecer o uso e a indicación de produtos sanitarios vinculados aos coidados de enfermaría.
A3	Coñecer os diferentes grupos de fármacos, os principios da súa autorización, uso e indicación, e os mecanismos de acción dos mesmos.
A4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
A8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
A9	Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.
A10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
A11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A13	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
A15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
A16	Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
A17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
A18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
A19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
A22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.

A23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
A25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
A26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
A27	Educar, facilitar e apoiar a saúde e o benestar dos membros da comunidade, cuxas vidas están afectadas por problemas de saúde, risco, sufrimento, enfermidade, incapacidade ou morte.
A28	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
A29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
A30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
A33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
A40	Ser capaz de proporcionar educación para a saúde aos pais ou coidadores primarios.
A48	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
A49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
A50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1.- Incorporar valores profesionais, competencias de comunicación asistencial, razoamento clínico, xestión clínica e xuízo crítico; así como a atención á poboación e ós seus problemas de saúde en todas as áreas da enfermaría que permitan integrar na práctica profesional os coñecementos, habilidades e actitudes, baseados en principios e valores.	A8 A9 A10 A11 A12 A15 A16 A33
2.- Capacidade para traballar nun contexto profesional, ético e de códigos reguladores e legais, recoñecendo e respostando a dilemas e temas éticos ou morais na práctica diaria.	A48 A49
3. Capacidade para traballar dunha maneira holística, tolerante, sen enxuízamentos, cuidadosa e sensible, asegurando que os dereitos, crenzas e desexos dos diferentes individuos ou grupos non se vexan comprometidos.	A10 A11 A12 A50
4. Capacidade para recoñecer os diversos roles, responsabilidades e funcións dunha enfermeira	A23 A29 A30
5. Capacidade para aceptar a responsabilidade da súa propia aprendizaxe e desenvolvemento profesional, utilizando a avaliación como o medio para reflectir e mellorar a súa actuación e aumentar a calidade dos servizos prestados.	A2 A9 A18 A28
6. Capacidade para recoñecer e interpretar signos normais ou cambiantes de saúde-mala saúde, sufrimento, incapacidade da persoa (valoración e diagnóstico)	A1 A9 A28 A30
7. Capacidade para manter a dignidade, privacidade e confidencialidade do paciente (utilizando as habilidades...)	A11 A49
8. Capacidade para poñer en práctica principios de saúde e seguridade, incluídos a mobilización e manexo do paciente, control de infeccións, primeiros auxilios básicos e procedementos de emerxencia.	A13
9. Capacidade para administrar con seguridade fármacos e outras terapias	A2 A3 A4
10. Capacidade para considerar os coidados emocionais, físicos e persoais, incluíndo satisfacer as necesidades de confort, nutrición e hixiene persoal e permitir manter o mantemento das actividades cotiás.	A10 A29 A50
11. Coñecemento relevante de e capacidade para aplicar teorías de enfermaría e práctica enfermeira.	A17 A18 A19

13. Coñecemento relevante de e capacidade para aplicar ciencias sociais, do comportamento e da saúde.	A12 A24 A25 A26 A27 A50
14. Coñecemento relevante de e capacidade para aplicar ética, lexislación e humanidades	A48 A49
15. Coñecemento relevante de e capacidade para aplicar tecnoloxía e informática dos coidados da saúde.	A8
16. Capacidade para unha comunicación efectiva (incluíndo o uso de tecnoloxías): con pacientes, familias e grupos sociais, incluídos aqueles con dificultades de comunicación.	A8 A11 A12 A22 A40
17. Capacidade para permitir que os pacientes e os seus coidadores expresen as súas preocupacións e intereses, e que poidan responder axeitadamente. Por ex. emocional, social, psicolóxica, espiritual ou fisicamente.	A11 A12
18. Capacidade para informar, rexistrar, documentar e derivar coidados utilizando tecnoloxías axeitadas	A8
19. Capacidade para decatarse que o benestar do paciente se acada a través da comunicación de recursos e accións dos membros do equipo socio- sanitario de coidados.	A11 A12 A33

Contidos

Tema

Rotatorio de prácticas preprofesionais que permitan a aplicación dos coñecementos teóricos e metodolóxicos da Enfermería á práctica clínica, nas unidades de hospitalización dos centros sanitarios.	Prácticas clínicas en unidades Médico-Qurúrxicas en centros hospitalarios
--	---

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas clínicas	0	200	200
Titoría en grupo	12	0	12
Cartafol/dossier	2	0	2
Informes/memorias de prácticas	2	0	2
Observación sistemática	8	0	8
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas clínicas	Formación en centros sanitarios, nas unidades asistenciais médico-quirúrxicas, en forma de rotatorio clínico independente, baixo a tutela do persoal de enfermería da unidade onde o alumno realice as prácticas clínicas, que permiten ao alumno incorporar os valores profesionais, competencias de comunicación, razoamento clínico, xestión clínica e xuízo crítico, integrando na práctica profesional os coñecementos, habilidades e actitudes, baseados en principios e valores, asociados ás competencias descritas que conforman o título.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno, de maneira individual ou grupal, mantén co profesorado para asesoramento, apoio e incidencias que poidan producirse, das actividades da materia prácticas clínicas I e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas clínicas	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumno, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode realizarse de forma presencial (titorías en grupo e individuais, ou non presencial, a través do correo electrónico.

Titoría en grupo	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumno, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode realizarse de forma presencial (titorías en grupo e individuais, ou non presencial, a traves do correo electrónico.
Probas	Descrición
Cartafol/dossier	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumno, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode realizarse de forma presencial (titorías en grupo e individuais, ou non presencial, a traves do correo electrónico.
Observación sistemática	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumno, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode realizarse de forma presencial (titorías en grupo e individuais, ou non presencial, a traves do correo electrónico.
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Actividade académica dos profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumno, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas co desenvolvemento das prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode realizarse de forma presencial (titorías en grupo e individuais, ou non presencial, a traves do correo electrónico.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	As titorías do 20 de xaneiro e 14 de Marzo de 2014 ás 9,30 h, son obrigatorios: por cada ausencia descóntase 0,3 puntos. Esta actividade pode realizarse de forma presencial (titorías en grupo e individuais), ou non presencial, a traves do correo electrónico.	6
Cartafol/dossier	Portafolio: proba escrita obrigatoria de autoavaliación na que o estudante rexistra, seguindo as normas do seu portafolio, as características do traballo levado a cabo, relación co usuario, integración no grupo, anotando as tarefas e procedementos realizados, valora os seus logros na planificación de coidados, en función dos obxectivos propostos e determina os factores que poden influír na súa actuación. Documento elaborado sobre a base das intervencións NIC	10
Informes/memorias de prácticas	Elaboración, por parte do alumno, dun documento no que se reflicten os resultados obtidos, observacións, análises e reflexións sobre a súa experiencia práctica na unidade asistencial, tendo como base a estrutura e contidos do seu portafolio.	14
Observación sistemática	Avaliación continuada, observación directa, que se desenvolve mediante un seguimento personalizado do estudante a través do supervisor/a e dos/as enfermeiros/as asistenciais, colaboradoras de prácticas clínicas, onde realiza as súas actividades formativas, e dos profesores da materia. Para a emisión do informe, utilízase a ficha para a observación sistemática remitida pola escola, onde se recolle a valoración das competencias/obxectivos máis específicas, que o alumno debe necesariamente adquirir: coñecementos, habilidades, e actitudes, a través do grao na consecución dos resultados de aprendizaxe do estudante. Para iso, aos avaliadores, no centro, remíteselles un informe de apoio, coa información necesaria para aplicar os criterios de avaliación de xeito obxectivo, en función das intervencións NIC e do modelo das 14 necesidades básicas de V. Henderson, de maneira que poidan aplicar un ou outro modelo indistintamente. Ten que ser superada co 50% do seu valor.	50
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	O estudante, nas datas establecidas, realizará unha proba práctica obrigatoria como requisito indispensable para a superación da materia. De non aprobar esta proba co 50% do seu valor, non se poderán sumar as outras probas avaliáveis. Proba que se realizará no laboratorio de simulación, para avaliar as competencias, resultados de aprendizaxe que, o estudante necesariamente debe adquirir: utilizarase tamén, para el, a ficha de recollida de información sistemática e as intervencións NIC do seu portafolio.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

As prácticas clínicas serán de obrigado cumprimento na súa totalidade. O período de recuperación das prácticas clínicas establecido só se pode utilizar se o estudante realizou previamente o 80% do total das prácticas clínicas no horario correspondente.

Na segunda oportunidade ten que realizalas nas unidades e períodos que determine a coordinadora de prácticas clínicas, para tales efectos.

Bibliografía. Fontes de información

T. Heather Herdman, PhD, RN, **Diagnósticos enfermeros NANDA Internacional. Definiciones y Clasificación 2012-2014**, 1ª Edición Elsevier,

Mª Teresa Luis Rodrigo, **Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica**, 8ª Edición Elsevier,

Moorhead, Sue; Johnson, Marion, L. Mas, Meridean..., **Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC)**, 6ª Edición Elsevier,

Mac.Closky Dochterman et. al. editores, **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 4ª Edición Elsevier,

Johnson, Marion et.al. editores, **Interrelaciones NANDA, NOC Y NIC**, 2ª Edición Elsevier,

Kozier, Barbara et. al., **Técnicas de Enfermería I y II**, 4ª Edición MC Graw-Hill-Interamericana,

Biblosaúde-Recursos de información, http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=66671,

Biblosaúde- Recursos destacados, http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=60667,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermería clínica II/P51G140V01205

Enfermería comunitaria II/P51G140V01206

Xestión de enfermaría/P51G140V01207

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101

Enfermería comunitaria I/P51G140V01104

Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105

Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107

Psicoloxía: Psicoloxía/P51G140V01102

Enfermería clínica I/P51G140V01204

Ética e lexislación/P51G140V01202

Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203

Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201
